

LIETUVA

Nr. 38

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 23 Rugsejo (September) 1898 m.

Metas VI

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

The Lithuanian Weekly

"LIETUVA"

Published at Chicago, Ill., every Friday

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and English languages.

Subscription \$2.00 per year

All communications must be addressed to

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Nedėlinis Laikraštis

"LIETUVA"

Išleista kas Petnyčia Chicago, Ill.

Kaszuoja ant metų:

AMERIKOJE.....\$2.00
UŽMARE.....\$3.00

"Lietuvos" spausdintu spausdina visokas knigas, Konstitucijas ir visokius kitus druskus lietuviškai, lenkiskai ir angliskai.

Darba atlieka gražiai, greitai ir pigiai.

Cisrasant "Lietuvą" ir prisidant prie jos, kas ir su visais kitais reikais, visada reik uždegti žvilgtelėti.

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Sta. No. 60.

Politiszkos žinios.

Amerika ir Ispanija.

Dabar jau iš abiejų kariuomenių pusų tapo išrinkti sandaros komisoriai: ant tarybų kaslin sandaros tarp Amerikos ir Ispanijos. Amerikoniszi komisoriai keliauja jau į Paryžių, kur atkaks ir ispaniszkio rando paskirti is jo pusės komisoriai. Prancuzijos randas paweda komisoriams ant susirinkimj teip wadinamą "ambasadorių rūmą", buwasiame ciecorių rume. Ko Amerikos randas isz tikro reikalauja, apart Kubos ir Porto Rico, nuo Ispanijos, tikrai nežinia, kadangi duotos komisoriams instrukcijos laikomos yra paslaptj. Ką apie tai paduoda laikraszciai, yra tikt jų spėjimu, ir iszmislu, laikraszciai tų reikalawimj nežino. Swarbiusiu klausimu yra, kas bus su Filipiniais? Daugmas laikraszczių tarnaujančių Amerikos kapitalistams reikalauja, kad Amerika tas swarbiusias Ispanijos kolonijas priskirtj prie sawo waldybų, užtai czia buwiai salų gywentojai reikalauja wiszskos neprigulmytės, o ne wien perkeitimo waldonų: jiems nepatiko skriaudos, kokias jie kentė nuo krasztus atėjo be rando prisakymo, taigi Prancuzija ne atsako už įsiwerdimą jo į tuos krasztus, kuriuos Anglija laiko už sau prigulinczius. Jeigu Prancuzija apels majorą Marchandą ir jo užimtus krasztus ne norės apginti, tai tas aiszkiai parodys, kad Maskolija ne paremia Prancuzijos. Ant suwaldymo Anglijonų ir padarymo jų minkstestizzečių sandaros komisoriams iszreiks gywentojų norus. Ilgo Amerikos kariuonos wirszinjnkams reikėjo laiko, kol jie prikalbėjo Aguinaldo pasitraukti isz Mankilas premieszezio, kurj buwo užėmęs. Ant galo wienok 3000 Aguinaldo kareiwų isz czia pasitraukė toliaus į salas widurius. Filipinų maisztinjkai salų widuriuose nesiilauja užpuldinėję ant ispanijonų. Maisztikai turėjo jau net kelis laiwus, kuriuos apginklawo, bet juos, atkakusi prie Filipinų ispaniszkia laiwynė paskandino, matomai laiwai tie ir ant jų kanuolės buwo dar niekiesnės negu ispaniszkos laiwynės.

ma, kad ne galės palaikyti sawo waldžios ant Filipinų, noriai jas parduotų ir buk pasiulė jas pirkti Wokietijai, kuri norinti paimti salą Luzon. Wisiems wienok laikraszczių paleistiams paskalamas ne galima tikėti. Kas bus su Filipiniais padaryta, turbūt dāžinosime tikt tasyk, kada sandaros komisoriai, susirinkę dabar Paryžiuje, užbaigs tarybas.

Prancuzija.

Prancuzijoj niekaip negali užbaigti tasyčių su Dreyfuso prowa. Del tos prowos, kada pasirodė, kad Dreyfusą sudas nubaudė, pasirėmęs ant netikrų, kitų oficerų padirbtų dokumentų, turėjo pasitraukti karės ministeris Cavaignac. Jo wietą užėmė jenerolas Zurlinden, bet ir tas neilgai sawo wietą užlaikė. Kadangi jis teiposgi ne norėjo sutikti ant atnaujinimo Dreyfuso prowos, ką rando už neatbutinai reikalingų kiti ministeriai, turėjo pasitraukti nuo wietos. Zurlindeną rėmė prezidentas Faure, bet ir ta parama nieko ne gelbėjo. Už tą įsikisimą laikraszciai kaltina prezidentą, buk jis, pasirėmęs ant kariuonos, sumisieljo apsigarsinti diktatoriumi, waldyti krasztą wienas, kaip Maskolijoj caras. Isz syk Faure net ketino pasitraukti nuo wietos prezidento, jeigu Dreyfuso prowa būtų atnaujinta, bet tuom nengazdino ministerij pirmsėdžio Brissono, kuris isz wien su kitais ministerais užyrė tą prowa atnaujinti. Prezidentas polam paliovė gadinges pasitraukimu; pasitraukė wien karės ir wiesų darbų ministeriai; wieton pasitraukio karės ministerio Zurlindeno, jo wietą užėmė jenerolas Chinoine, kuris sutinka ant atnaujinimo prowos.

Kaip stowi Faszodoj dalykai, už kuriuos užimė nesutikimai tarp Prancuzijos ir Anglijos, tikrai nežinia. Faszoda užėmė Prancuzai po wadowyste majoro Marchando, kuris su kariuona czia prisigriebė isz prancuziszkų waldybų wakarinę Afriką. Kaip sako, Marchandą paremia 10000 abisiniszkos kariuonos. Anglijos randas prisakė jenerolui Kitcherui iszwytį nors per muszj prancuzus isz Faszodos, kadangi anglijonai tuos krasztus laiko už Egipto waldybas. Nežinia todėl, ar Prancuzija palieps Marchandui isz czia pasitraukti. Laikraszciai pranesza, buk Prancuzijos randas, ant Anglijos užklauso mo atsakė, kad Marchand į tuos krasztus atėjo be rando prisakymo, taigi Prancuzija ne atsako už įsiwerdimą jo į tuos krasztus, kuriuos Anglija laiko už sau prigulinczius. Jeigu Prancuzija apels majorą Marchandą ir jo užimtus krasztus ne norės apginti, tai tas aiszkiai parodys, kad Maskolija ne paremia Prancuzijos. Ant suwaldymo Anglijonų ir padarymo jų minkstestizzečių sandaros komisoriams iszreiks gywentojų norus. Ilgo Amerikos kariuonos wirszinjnkams reikėjo laiko, kol jie prikalbėjo Aguinaldo pasitraukti isz Mankilas premieszezio, kurj buwo užėmęs. Ant galo wienok 3000 Aguinaldo kareiwų isz czia pasitraukė toliaus į salas widurius. Filipinų maisztinjkai salų widuriuose nesiilauja užpuldinėję ant ispanijonų. Maisztikai turėjo jau net kelis laiwus, kuriuos apginklawo, bet juos, atkakusi prie Filipinų ispaniszkia laiwynė paskandino, matomai laiwai tie ir ant jų kanuolės buwo dar niekiesnės negu ispaniszkos laiwynės.

Austrija.

Izskilmingai atsibuwo laidotu wies nužudyto Swecicarioj Austrijos ciecorienės. Per tą laiką nutilo Austrijoj ir jos tautų nesutikimai. Ant laidotuwių atkako ir Wokietijos ciecorius, Saksonijos karalius, daug swetimų kunigaiksczių, delegatai swetimų wieszpatsyzszių. Kituose krasztuose, tame ir Washington, tą dieną buwo diemwaldystos už du-

szia nužudyto ciecorienės; ant diemwaldystos į katalikiszką bažnyczia atėjo prezidentas McKinley, ministeriai, swetimų krasztų ambasadoriai ir konsuliai.

Lygiai Austrijoj, kaip ir kituose Europos krasztuose dabar užgimė neužkanta prieš italijonus, juos laiko už užmuszcjus. Prancuzijoj daugelyj wietų praszalino nuo darbo italijonus, nors jie niekuom ne buwo nusidėję. Taluotė gi Austrijos krasztuose užgimė net kruwinos musztynės, kitų kilmų gywentojai muszė italijonus, laikydami juos už durywau tojus užmuszczių. Tas rando, kad nužudyta žmogžudžio nelaiminga ciecorienė užipelnė ant meilės didesnės gywentojų dalies. Isz tikro, užmuszta ciecorienė, nesiskizdama į waldžios reikalus; sawo darbas niekuom negalėjo nusidėti. Patsai ciecorius teiposgi dar mažiau turi tiesų negu, parduweisklan, Amerikos prezidentas, jis ne turi tiesos dalyti nė urėdų, todėl ne gal urėdų nė pardawinėti, nė jais apdawanoti sawo szalinjkus ir draugus. Jis wien užtwirtina tiesas, kokias tautų pasisuntiniai užgriala. Taigi ir patsai ciecorius mažiau negu kiti wieszpacziai galėjo užsielpi nyti ant keno nors neužkantos.

Italija, matydama, kad kituose krasztuose wisuomenė kreipiasi prieš italijonus, juos wisus apkalina už darbus kelių užmuszczių, užmanė, kad wisos civilizuo tos wieszpatsyzės susitartų ant iszaukinimo anarchisčių, isz kurių eilių toki waldonų užmuszczių renkas. Nėra abejonės, kad tasai užmanymas taps greicziaus priimtu negu caro užmanytas sandaros kongresas. Patsai caras, kurio pakinkiniai nesiliauja drėbėje, kad už jo despotiszką waldymą, už skriaudas pawaldinių, jie pats jo nenužudyti, pirmiausiai atsileps su pritarimu Italijos užmanymui. Tuli laikraszciai jau dabar, kaip jiems rodosi, iszreiza klausymą iszaukinimo anarchisčių: jie rodyja sugabenti wisus anarchistus ant kokios oceano widuryj esancios salos ir palikti jiems tiesą sawiszkai rėdytiesi ir kaip sprendžia tie raszcėjai, anarchistai pats iszinaikysę. Teip lengwai iszreiza wisokius swarbius klausimus tikt Amerikos laikraszczių reporteriai.

Turkija.

Krikszczionų pjownės ant salos Kretos apsištojo. Angliszkos laiwynės wirszinjnkas pareikalawo nuo salos gubernatoriaus, kad pakeltų maisztus butų anglijonams atiduoti, kad jis atimty ginklus nuo turkiszkų baszibuzukų, kurie, budami czia atsiųsti ant dabojimo twarkos, pats skerdynes parengė. Iszpildymo to nuo Džedewo paszas angliszkas admiralas pareikalawo į 48 walandas; jeigu tas ne butų iszpildytas, žadėjo nuo laiwų bombarduoti twirtinę ir gubernatoriaus rūmą. Ant to reikalawimo turkiszkas gubernatorius nusiuotė kitų krasztų laiwynių wirszinjnkams atsilepimą, kuriuom, už paskutinius maisztus ir pjownes, apkelintu anglijonams. Sultanas wienok atsiuntė jam prisakymą iszpildyti reikalawimą angliszkos admiralui, atimti ginklus nuo baszibuzukų ir nuo mahometoniszkų gywentojų. Angliszkas kariuona užėmė jėjimus į twirtinę ir kaip sako, turkiszką kariuona turės ne tikt apieisti twirtinę, bet wisai iszeti isz miesto Kandijos, kurj užims anglijonai ir kitų Europos wieszpatsyzszių kareiwai. Maisztai wadowos Džedew pasza iszdawė jau anglijonams, jie bus anglijonų nubausti; tarp iszduoty yra ir tas, kurisai už-

puolė ant angliszkos kariuonos stowykų.

Europos laikraszciai paleido paskala, buk tarp Grekijos ir Turkijos tapo padarytas susirizimas. Abidwi wieszpatsyzės sutarė kariauti isz wien, jeigu kas nors užpultų ar ant wienos ant kitos isz tų wieszpatsyzszių. Tasai susirizimas, kaip sako, padarytas ant prikalbinėjimo Wokietijos, kuriai pasisekė mat wisai sutaisyti pereltą metų kariuonai ant prikalbinėjimo Wokietijos, kuriai jos pergalėtoja Turkija. Susirizimas tasai yra prieš slawiszkas Balkanų pussalo wieszpatsyzes, kurios ant Maskolijos prikalbinėjimo susirizo į tokį jau ryzj prieš Turkiją. Jeigu toje per daug pasiduotų Wokietijos reikalawimams.

Turkijoj rengia dabar puikų priėmimą Wokietijos ciecoriui, kurisai neužligio atsilankys pas sultana, paskui gi keliauja į Palestina ant paszwentimo pamatų liuteroniszkos bažnyczios, kurią statęs ant sultano padowanotos žemės Jeruzolimoj. Wien ant papuosimo rumo pawesto ant gywentimo Wokietijos ciecoriui Konstantinopolioje sultanas pasakyė \$377000. Užtai jam truksta pinigų ant užmokėjimo algų kariuonams ir urėdinkams, tie nuo 6 mėnesių jau algų ne gawo ir maitinasi, kaip gali: kareiwai isz plėšimų, kaip paprastai plėšikai, urėdinkai gi isz kyszių, kuriuos dawinėti priwerstas yra kiekwienas turintis jų biuruose reikalų.

Chinai.

Chinuose wėl atsitiko maisztai prieš krikszczionis ir prieš swetimtauczius. Mieste Szanghaji minios chinieczyj užpuolė ant prancuziszkos ir amerikoniszkos misijų, jas sudegino, misijonieriai wos spėjo pabėgti.

Randui wi-gi iki sziol nepasiseka pergalėti maisztų pietinėse Chinų prowincijose. Maisztinjkai nusileido jau nuo kalnų į klonis, didelis jų pajegos susirinko 50 mylių nuo didžiausio Chinų portinio miesto, Kanton, ant kurio rengiasi užpulti. Jeigu jiems pasiseks miestą paimti, turės jie liuosą susinesimą su užrubežiais, isz kur pristatys jiems geresnius ginklus ir jie dar labiaus susidruos.

Kadangi neseniai artymiausiai tarnai bandė nunuodinti Korėjos ciecorių ir wiesų jo szejmyną, todėl jis, nepasitikėdamas sawo pawaldiniam, ant asabiszkos apgyntu sūtė sawo gwardiją, į kurią pakwietė swetimtauczius, į tą gwardiją prigulės: amerikoni, anglijonai, wokiecziai. Prancuzai ir maskoliai. Japonieciai Korėjos ciecorius teiposgi nepasitiki.

Isz Lietuwos.

Dowanos ant Bergeno žuwinjksytės parodos.

Szj metų mieste Bergene, Norwegijoj, atsibuwo terptautiszką žuwinjksytės paroda. Mes lietuviū turime pagarsėjusį po wies pasaulė žuwių augintoj. Girdwainį, bet tarp apdawanotų ant parodos nė wieno nepatikiame lietuwos, gal but, kad musų wientautis ten nepasirodė su sawo darbiais. Užtai isz Latvijos yra net keli apdawanoti. Auksinį medalį gawo Rygos drato dirbtuwė už plienines wirwes; sidabrinis medalius gawo: Kirszo žuwių auginycia, esanti netoli Rygos, Liflandijos žuwių auginimo draugystė, Rustad isz Rygos už wisokius žuwinis konserwus, Isde isz Rygos, už sudytas silkinis rando karczemos. Po isz-

Mintaujos už žuwinis konserwus. Nors lietuviui gawėnios laikas daug žuwis suwalgo, bet jie apie žuwių auginimą mažai iszmano, auginimu ne užsiima ir ant parodos mat su sawo darbais ne pasirodė. Ta ukės dalis gėrą musų ukinjnkas atgabentų pelną.

Gaisrai.

29 d. Pjūtės, Wilniuje, ant priemieszezio Snipiszkų, užsėdėgė triobos neseniai parengtos czia szių dirbtuwės. Kadangi ant kiemo buwo daug malkų ir dalis dirbtuwj triobų buwo medinės, todėl ugnis isz syk smarkiai platinosi. Subėgė ognas irgiai daug turėjo darbo, kol ugny užgesino, bet wisgi ji pridirbo bėdies ant 10000 rubl.

26 d. Pjūtės, kaime Cziniuose, Trakų pawietij, siautė didelis gaisras, kurisai iszaukino didesnę pusę to kaimo. Ugnis iszaukino ne tikt ukinjnkų triobas, bet ir sawežtus jawus ir sieną. Iszliko tikt ne sąwalyti dar nuo lau kų žirniai ir griakai, bet ir tai ne wisų ukinjnkų.

Tą paciją dieną, kaime Babrowicz, netoli Wolozino, Gartenogub., siautė teiposgi ne mažas gaisras. Ugnis užgimė pirmiausiai kloune wieno ukinjko, matomai per neatsargumą. Sudegė czia isz wiso 25 gyvenami namai, 37 twartai ir 27 klounai. Sudegė wisi juose jawai ir gywulių pazaras. Bėdij ugnies padaryta skaito ant 50000 rublij; dėl neturtingų ukinjnkų yra tai labai daug.

Maskoliszkiszwentiejė.

Kaip pranesza isz Witebskogub., apie Kreicburgą priwos tinginių dykaduonių pulkas, kurie sawę wadina "szwentais". Bandė jie prigaulinėti ir czia apsigywenusius latwius, bet kad tie apszwiestesni, tai jų prigauti ne pasisekė, szwentiejė turėjo pasigaudinti tamseisiais baltgudžiais. Jie waikszezoja per baltgudžių apgywentus kaimus, kalba pamokslus, pranaszauja pabaięg swieto, kuri neužligio ateisiant. Eidami isz namų į namus, minta be darbo, renka nuo žmonių aukas ant iszpraszymo atitolinimo nors ant kelių metų pagabios swieto. Jeigu kas nenori tų naujų szwentujų priimti ir ne klauja jų kwailų pamokslų, tokį apskundžia kaipo bediewi arba stahmedij. Kaip toksai apskundimas pawojingas, gali numanyti ir skaitanti laikraszczius lietuviui; tamsumas ir fanatizmas tarp baltgudžių dar didesnis negu tarp tų lietuwiszkų tamsunų.

Murawjewo muzėjus Wilniuje.

Wilniaus jeneral gubernatorijs Trockij užmanė, ant atminties wisiems apie žwėriszkumą maskoliszkų caro tarnų, parengti Wilniuje muzėjų wardo Murawjewo Koriko. Trockiui pritarė kiti Lietuwos duona miantai maskoliszkiszwalkatos ir jie padawė ant ciecoriaus užtwirtinimo sawo kwailų užmanymą. Caras Mikalojus, ne daug turėdamas proto, tą užmanymą užtwirtino iszsdawė jau sawo prisakymą parengti prie Wilniaus wieszos bibliotekos Murawjewo muzėjų, į kurj bus patalpinti wisoki daiktai kokiū nors budu turinti susirizimą su Murawjewu. Wertėtų patalpinti czia ir jo kwailą galwą, kurioje užgimė wisi jo žwėriszkis darbai.

Norėjo degtinės atsigeriti.

Lydoj, Wilniaus gub., yra dideli rando spirito krautuwė, isz kurios ima spiritą ir degtinę aplinkinės rando karczemos. Po isz-

parduotam spiritui pasiliko tuzėti bertainiai, kuriuos krautuwė grąžino wienai degtinės leidinyciai. Bertainiai tie buwo sukrauti geležinkelio pasziurėj. Užėmyjo tą wienas darbinjksas, priėjo jis prie bertainių, tnuosė kamsztį ir uždegė briežiuką, norėjo pažiūrėti į widurį, ar neliko kiek degtinės. Wos wienok liepsna prisigriebė į widurį, atsitiko baisi suerinkusių spirito garų eksplozija, kuri nugriowė net dalį pawilziurės stogo. Ant laimės wienok ansai darbinjksas tapo tikt skaudžiai, bet ne pawojingai apdegintas.

Kiek iszgerė degtinės Kauno gub.

Rando karczemos Kauno gub. ant szių metų pateikalawo nuo spirito leidėj isz wiso spirito 107000 widrų, isz kurio degtinės padirbo du syk tiek. Kadangi degtinės wiedras kaszuoja 8 rubl., tai iszpuola, kad szimet Kauno gub. žmonės supylė į gerkle degtinės už 1700000 rublij. Dailus tai pinigai, už juos galima but teip žmonių protą pakelti, kad ne butų Kauno gub. nė wieno žmogaus ne mokanczio rasztyti ir skaityti. Pilant gi už milijonus rublijų degtinės į gerkle, didesni gywentojų pusė ne pažįsta literų.

Jawų prekes.

Pereitą sawaitę už lietuwiszkus jawus mokėjo Wilniuje: už pudą rugių po 75—80 kap., awi žų 75—85 kap. Pudas szwiežio nesudyto swieto 10 rubl. 50 kp., iki 11 rublij, sudyto 9 rubl. 75 kap.—10 rublij 50 kapeikų.

Liepojuje mokėjo: už rugius 77 kap., už awizas paprastas su žolėms 62—65 kap., widutines 66—70 kap., geras 71—75 kap., geriausias 67—79 kap., Lynų sėmenis 120—121 kap., miežiai 61—62 kap., kwiecieziai 85—98 kp., kwietinės klynės 51—58 kapeikų.

Isz Szwėksznos, Kauno gub.

Užderėjimas szituose krasztuose szj metų widutinis. Sziena rods supudė nesiliaujanti laike szienpjūtės lytus, daug jo nuneszė twantai, bet nuo 1 d. Pjūtės mėnesio užstojo giedros ir sziltos dienos, žmonelės galėjo nors rugius gerai suwalyti. Rugiai užaugo ant sziaudų dideli, warpos teiposgi ne mažos, tikt žmonės skundžiasi, kad grūdai smulkus. Bulwės ir daržowės užtai pagadino lytus, bulwės ant ketiesnių dirwų puwa ir mažai jų bus szj mėg. Awizos ir linai puseitini.

Pakwaiszo su sawo Murawjewu!

Maskoliszkiszwalkatos arba caro urėdinkai, Lietuwos duona miantai, atsizsaukė į kelių tarnų kwailumą per isztisus 35 metus tawo užkirstas lietuwiams apszwietimo kelias. Sagrąžinimo lityniszkų literų lietuwiszkai spaudai reikalauja wisa lietuwiszka tauta, o ne wien sulenkėję kunigai ir lietuwiszka inteligencija, bet apie tai nenori žinoti maskoliszkiszwalkatos biurokratai, kadangi sugrąžinus lietuwiams jų literas, tiems paszlemėkams pasimažintų wienas žmonių persekiojimo ir lupimo szaltinis. Lotyniszkos literos lietuwiszkų kalboj tai priwatsizka lietuwių sawastis. Szelauk nuo jų sukurpuoti maskoliszkiszwalkatos su sawo suterztais nuo kyszių nagais! Szelauk carai ir jų tarnai! Kokias literas mes priwalamo dėl sawo rasztų wartoti, tai musų paczių reikalas, apie tai tikt mes spresti galime, o ne pasileidę maskoliszkiszwalkatos urėdinkai. Ar tas tiems walkatonis patinka ar ne, ate laikus, o mes sawo literas atgausime, sugrąžinimo jų mes ne mēldžiame nė carų, nė jo tarnų, bet reikalaujame, kad jos but sugrąžintos kaipo iszpłėsta musų priwatsizka sawastis!

Pieszimo mokslainė Kaune.

Kaune, prie wyriszkos gimnazijos, tapo parengti wakariniaj kursai pieszimo. Mokinimas prasidėjo nuo 7 d. Rugsejo. Norinti pasimokinti amatinjnkai ir teip jauni waikiniai, priwalo kreipties prie gimnazijos direktoriaus. Mokinimas atsibuwa wakarinis ir nedėdieniais. Geisztina butų, kad atsirastų kno daugiau isz norinczių iszmokti pieszti.

Geležies dirbtuwj kompanija.

Maskoliszkas randas užtwirti no istatus Kauno metalinių dirbtuwj kompanijos, kurią sutwėrė Rygos bankieriai Heiman & Co. Kapitalas kompanijos ne mažas, nes 1½ milijono rublij, pada-lytas į 3000 akcijų, po 500 rublij akcija. Už tiek pinigų galima puikų dirbtawę parengti.

Swetimi Balsai.

Laikrasztijje "Wilenskyj Wiestnik", nr. 176, koksai Wolyniec, matomai wienas isz rujos Lietuwą Orłewskij, Murawjewų ir kitokių caro paszlemėkų sutraukų maskoliszkų putų, pakėlė klausymą apie sugrąžinimą lotyniszkų literų lietuwiszkams rasztams. Minėtas biurokratas paszlemėkas stengiasi pertikrinti, kad reikia Lietuwą atlenkinti, o ne gražinti lietuwiszkams rasztams lenkiszkas literas, kurios tikt lenkų tapusius lietuwiems primestos, pirmiaus gi lietuwių prie sawo literų wartoję maskoliszkas literas, toms literoms spaudino ir knigas lietuwiszkų kalboj. Wisokiuose aktuose, girdi, lietuwiszkai wardai buwo raszomi maskoliszkoms literoms. Lotyniszkų rasztų, kaip sako tasai biurokratas paszlemėkas, reikalauja wien lenkai ir mažas skuilius pakwaiszuszos lietuwiszkos inteligencijos ir po jų įteame esanti Peterburgo tuli maskoliszkis laikraszciai. Lietuwa net prie Gedemino, buwusi maskoliszka ir stacziatiziszkia, tokia ji turinti ir pasilikti. Todėl ne tikt nėra reikato gražinti lotyniszkas literas, bet reikia wisai platinsgi knjgų su lotyniszkoms literoms stabdyti.

Teip kalba anos rujos paszlemėkas, anoj maskoliszka szaszlawą patekusi į Lietuwą ir ant jos duonos tunkanti. Mes wienok norėtume iszgirsti, kada lietuwiszkų kalboj wartoję knigose maskoliszkas literas prieš uždraudimą paszlemėko Murawjewo iszduotų? Tegul priweda wardą nors wienos isz senesnių laikų lietuwiszkos knigos, kuri senovėj buwo spaudinta maskoliszkoms literoms. Kaibėdamas, kad lietuwiszkos knigos senovėj buwo spaudinamos ma-koliszkoms literoms begėdiszkai meluoja maskoliszkas walkata. Aktuose wardai wietų turėjo but rasztyti maskoliszkoms literoms, kadangi ir pats aktai buwo rasztyti baltgudiszkų kalboj, kuri teiposgi dabar maskoliszkiszwalkatos persekiojima, kaip ir lietuwiszka. Kaslink gi grynai lietuwiszkų rasztų, lietuwių, pradėję wartoti rasztą, isz pats pradėj wartoję lotyniszkas literas ir knigas joms pradėjo spaudinti pirmiaus negu pats maskoliai, seniaus ne buwo nė wienos knigos su maskoliszkoms literoms, iszleido jų keletą po 1865 m. wisoki maskoliszkiszwalkatos, bet jų žmonės ne pirkto seniai, ne perka ir dabar. Per maskoliszkų carų ir jų tarnų kwailumą per isztisus 35 metus tawo užkirstas lietuwiams apszwietimo kelias. Sagrąžinimo lityniszkų literų lietuwiszkai spaudai reikalauja wisa lietuwiszka tauta, o ne wien sulenkėję kunigai ir lietuwiszka inteligencija, bet apie tai nenori žinoti maskoliszkiszwalkatos biurokratai, kadangi sugrąžinus lietuwiams jų literas, tiems paszlemėkams pasimažintų wienas žmonių persekiojimo ir lupimo szaltinis. Lotyniszkos literos lietuwiszkų kalboj tai priwatsizka lietuwių sawastis. Szelauk nuo jų sukurpuoti maskoliszkiszwalkatos su sawo suterztais nuo kyszių nagais! Szelauk carai ir jų tarnai! Kokias literas mes priwalamo dėl sawo rasztų wartoti, tai musų paczių reikalas, apie tai tikt mes spresti galime, o ne pasileidę maskoliszkiszwalkatos urėdinkai. Ar tas tiems walkatonis patinka ar ne, ate laikus, o mes sawo literas atgausime, sugrąžinimo jų mes ne mēldžiame nė carų, nė jo tarnų, bet reikalaujame, kad jos but sugrąžintos kaipo iszpłėsta musų priwatsizka sawastis!

Isz Amerikos.

Iszwežimas Amerikos taworu in swetimus krasztus.

Rugpjucio mėnesį šių metų Amerika iszgabeno į swetimus krasztus sawo taworų: jawų už \$1999323, taigi ant 5 milijonų mažiaus negu pereitą metų; gelwį ir kiaučių už \$2450403, taigi ant \$500000 mažiaus negu pereitą metų; wisokių walgio produktų, taigi konserwuotos mėsos, žuwių ir t.t. už \$13479079, taigi ant \$1000000 daugiaus negu pereitą metų; medwilnės už \$389514, taigi ant 2000000 daugiaus; mineraliszkų aliejų už \$5010517, taigi ant \$700000 mažiaus negu pereitą metų. Imant gi wisus 8 mėnesius šių metų, tai jawų szj metų Amerika iszgabeno ant \$78000000 daugiaus negu per tokią jau laiką pereitą metų; gwylių iszgabeno ant \$3600000 mažiaus negu pereitą metų; walgio produktų ant \$16000000, medwilnės gi ant \$20000000 daugiaus; mineraliszkų aliejų už \$5000000 mažiaus. Isz wisu gi paminėtų czia produktų szj metų iszgabeno už 107000000 daugiaus negu pereitą metų, taigi szj metų ant tiek daugiaus Amerika gawo pinigų isz swetur negu pereitą metų. Iszgabenimas fabrikų iszdirbimų czia ne prisikaitytas, jū iszwežimas, ypacz gi geležies ir plieno iszdirbimų, teipogi žymiai pasidaugino. Iszpuola, kad szj metų laikai daug geresni negu pereitą metų.

Geras pamokinimas.

St. Paul, Mo. Ant farmos, netoli Redwing, Min. gwywono farmeris, John Rehan, kuris bjuarai su sawo szjeimyna elgėsi. Ant jo pamokinimo susirinko apie 20 wyriskų, atėjo pas aną farmerį, iszwiklo jį isz kambario ant kiemo, isz czia gi iszistinykų, ten iszrėdė. Wisztinyczioj nusuko galwas kelioms wisztoms ir su jų kraujais isztepė Rehano weidus. Tą padarę, padirbo kljus, su jais isztepė nuoga farmerio kuną ir paskui dar iszwolgio plunksnos. Teip apredytą wadžiojo uylczyimā teip ilgai, kol farmeris ne prisiekė niekada daugiaus ne kankinti sawo szjeimynos; potam jį paleido namon. Kaszin ar toksai pamokinimo budas negalėtų nors kiek pataisyti musų girtuokių, pesztukų, ypacz gi szwiesos stabdytojų. Paskutiniai wodingiausi, todėl nuo jų priderėtų pradėti. Lietuwų gi tas budas kaszin ar negalėtų pataisyti musų denunciantų ir kitokių žandarų padėtojų. Reikia wisą iszbandyti, o gal atprasime atsakanti waista ant iszgydymo tų musų putų, kurios wisą musų tautą žemina.

Wargina kellone

Jaunas, 19 metų waikinas isz Stevens Point, Wis., koksi Lyns, kaip galėdamas czedyjo, už užečditus pinigūs nusipirke drabužius ir darbo įnagius ir iszsiirėgė į Klondikę laimės jieszkoti. Atkačio jis wienok tikt iki Seattle, Wash. Czia pateko į prigawėjų nagus, kurie iszwiliojo nuo jo wisus iki paskutiniame centui pinigūs, daiktus ir darbo įnagius. Waikinui neliko daugiaus nieko daryti, kaip grįžti atgal į sawo gimtinę krasztą, bet ant kelionės pinigų ne buwo. Iszkrastė jis į teip wadinamą "Refrigerator Car", kuri ai buwo szwiesos žolės priksimzas. Geležinkelio tarnai wagoną isz lanko užrakino ir nelaimingas waikinas atsirado jame kaipi kaliny. Tokiu budu ant szlapios žolės, be maisto ir wandens, iszbuwo jis wisą sawaitę. Tikt atbėgus trukiui į Milwaukee, jam pasiekė paduoti ženkla geležinkelio tarnai apie sawo buwiną wagone. Atidarę wagoną geležinkelio tarnai rado jame baltisai nuwargusį žmogų, iszdžiūwusį, pusiau užtrozkusį. Nugabeno jį į ligonbutį, kur gal pasitaisys.

Nelaimės ant geležinkelio.

KANSAS CITY, Mo. Ant taworinio trakio Santa Fe geležinkelio, iszbėgusio isz Emporia, explodawo garinis katilas. Prie to peczkuris tapo ant wietos užmusztas; wagonų gi stabdėjas ir maszinista sunkiai sužeisti. Sužeidimai wagonų stabdėjo mirtini, maszinistas gi gal iszgyti.

DENVER, COL. Iszsiqtas prie szais, ant paėmimo laikraszczių raszczių specializskas trakis isz Gunnison, netoli Black Canon užbėgo ant nusiritusios ant kelio szėnių uolos, iszszoko isz rėlių ir nusirto į apaczioj tekanczią Gunnison upę. Prie to trys trukio tarnai tapo užmusztai; gal but, kad užmusztų yra ir daugiaus žmonių.

LACROSSE, Wis. Netoli Trompealerau, ant Burlington geležinkelio linijos, iszszoko isz rėlių taworinis geležinkelio trakis. Du slapta waziuojanti walkiozai tapo ant wietos užmusztai.

Darbininku maisztas.

St. Louis, Mo. Dėl numaziniu uždabio pakėlė czia sztraikp Union Gysper organizacijos darbininkai. Isz syk sztraikieriai užsilaikė ramiai, kontraktoriai prie darbo parsitraukė neprigulinczius į uniiją. 16 d. Rugpjūčio susirinko wienok sztraikieriai ir bandė scabsus nuo darbo iszwaikyti, wienas isz sztraikierių iszstraukė rewolwerį ir pradėjo szaudyti; szuwai pataikė 3 scabsus. Ant iszwaikymo sztraikierių atėjo raiti policistai, bet sztraikieriai patiko ir juos szuwai; isz ginklų pasinaudojo ir policijantai, kuriems ant galo pasisekė sztraikierius ne tikt iszwaikyti, bet ir kelis jų wadowos suaresztuoti. Mat kapitalistų godumas wis kraujo praliejimus gimdo.

Waiku kare.

TROY, N. Y. Susirinko czia ant wieno pliaucius pulkas waikų. Wienas užmanė loszti karę, užmanymą tą parėmė kiti: pasidalino į du pulkus, wieni buwo amierikoni, kiti gi iszpanijonai. Užgimė tarp dwiejų newa armijų smarkus muszis, kuriame wienas isz waikų, Bernard Owen, puolė ant žemės ir jam iszpuolė atloszti rolę užmuszto kareiwio. Kiti waikai imetė jį ir grabė ir užbėrė gam storai su žemėmis, bet užmirzo greitai atkasti; kada tą padarė, jau waikas isztikro buwo ne gwywas, po žemės mat jis užtrozko.

Nacionalizskas uniwersitetas.

Wisuose Europos krasztuose uniwersitetai yra nacijonalizskoms įtaisoms, Amerikoje gi nacijonalizskų uniwersitetų nėra, šanczius užlaiko atskiri miestai sztetai, arba priwatiszkos draugystės; daugumo paskutinių isztikro negalima uniwersitetais wadinti. Dabar jau ir Amerikoje rengiasi užsidėti nors wieną nacijonalizską uniwersitetą Washingtono. Ant apdirbimo jo įstatų ir programų susitwėrė jau komisija.

Susimuszė du laiwal.

BOSTON, MASS. Kapitonas atplaukusio czia isz Baltimorės garlaiwio "Gloucester" pranesė, kad jo laiwas ant jurių, prie szais Martha Vine Yard, susimuszė su laiwu "Alice Jordan". Paskutinis teip drucziai tapo pagadytas, kad tuojaus po susimuszimui pasakendo, o su juom ir 7 juriškai prigėrė; kitus gi 7 pasisekė iszgelbėti.

Isz darbo lauko.

GATE CITY, ALA. Rolling Mill Co. stato czia naują dirbtučių dalį.

JOLIET, ILL. Darbai czianykszcziuose geležies dirbtuwėse eina gerai.

VERNE, MICH. Bus czia ne užligio parengtos naujos anglų kastynės.

BUTTE, MONT. Darbai aukso kastynėse Butte ir Anaconda eina labai gerai.

CAMBRIDGE, OH. Darbai czianykszcziuose geležies dirbtuwėse eina gerai.

DE LAMAR, NEVADA. Czianykszcziuose aukso kastynėse darbai eina gerai.

NEPANSSET, ILL. Rado czia naujus anglų plotus, ant kurių parengs kastynes.

MAMMOUTH, UTAH. Taiso Grand Central aukso kastynes; darbai jose neužligio prasidės.

ATHENS, ILL. Darbai czianykszcziuose kastynėse eina gerai ir rodosi, kad jie neis niekyn.

HAMMOND, IND. Corwing blėtos dirbtuwėj pradėjo jau dirbti; nuiprko ją kita kompanija.

LITTLE MAUD, COL. Rado czia naujus aukso plotus, ant kurių neužligio parengs kastynes.

DETROIT, MICH. Dirbtuwėse Peninsular Car Co. dirba gerai, iszėmus keliu mažesnių jos dalių.

SALINEVILLE, OH. Big Vern Co. sawo anglų kastynėse numazino darbininkų uždabį ant 2½.

MUNCIE, IND. Czianykszcziuose geležies dirbtuwėse niekada teip gerai ne dirbo kaip dabar.

FRANKTON, IND. Czianykszcziuose geležies dirbtuwėj likosi uždaryta ant atlikimo wisokių pertaisymų.

EAST ST. LOUIS, ILL. Czianykszcziuose drato ir winių dirbtuwėj jau pradėjo dirbti drato dirbimo dalyj.

MIDDLEPARK, COLO. Ap linkinėse aukso kastynėse dirba mažai žmonių ir jų uždabris ne geriausias.

PETERSBURG, ILL. Hiltop kastynėj darbai nuo seniai ėjo prastai, dabar gi kastynes su wisu uždabė.

POMEROY, OH. Czianykszczių kalnakasiai pakėlė sztraikp. Nesutikimai užgimė už užmokėnij už darbą.

MIDVALE, OH. Wisose aplinkinėse kastynėse darbai eina labai silpnai; dirba was 3-4½ dienos per sawaitę.

GRAND RAPIDS, MICH. Darbai eina czia kaip ir wisada. Swetimų darbininkų prie darbo nepriima. Uždabris maž.

BEAVER MEADOW, PA. Czianykszczių kalnakasiai sztraikuoją, todėl tegul czia neina nieks darbo jieszkoti.

HOCKING VALLEY, OH. Darbai czianykszcziuose kastynėse eina silpnai, tarp darbininkų per tai yra didelis wargas.

EASTRANK, W. V. Darbai czianykszcziuose kastynėse eina gerai, tikt užmokėnio darbininkams ne padidino.

YOUNGSTOWN, OH. Geležies tarpinio pecziai Youngstown Steel Co., kuriuose iki sziole ne dirbo, pradėjo jau dirbti.

NEW CASTLE, PA. Nauja geležies dirbtuwė Shenango Valley Steel Co. pradės dirbti nuo spalio mėnesio šių metų.

JOHNSTOWN, PA. Darbai czianykszcziuose geležies dirbtuwėse eina gerai ir yra wiltis, kad teip bus per ilgesnį laiką.

TERRE HAUTE, IND. Darbai sziaurinių krasztų szito szteto kastynėse eina niekyn, kastynėse kitų krasztų dirba teipogi mažai.

NEW YORK. 400 darbininkų Upmano cigarų dirbtuwų, priksimzas į uniiją, pakėlė sztraikp. Jie reikalauja pakėlimo už darbą užmokėnio.

SOUTH CONNELLSVILLE, PA. Nauja dirbtuwė, kurią czia stato Humberto Co., neužligio bus gatawa; senose tos kompanijos dirbtuwėse dirba gerai.

WEST DULUTH, MINN. Taiso Iron Bay Works dirbtuwes, todėl dabar jose ne dirba. Kaip tikt darbai prie taisymo pasibaigs, pradės dirbti wisose dalyse.

WASHINGTON, IND. Czianykszcziuose wagonų ir maszinų dirbtuwėse Baltimore & Ohio geležinkelio paleido 100 darbininkų. Kokia to priežastis, nežinia.

ST. LOUIS, MO. Czianykszczių "Car Co." dirbtuwės turi daug reikalawimų, dirbdina dabar 250 karų Japonijos uylczyinams geležinkeliam, kurie turi but pabaigti į 90 dienų.

BRAZIL, ALA. Czianykszcziuose, teipogi Newcastle, Harrowe ir Belle Ellen kastynėse darbai eina gerai; Blocktone dirba pusę laiko, Pratt Cityje 4 dienas ant sawaitės, Blossburge gi pilną laiką.

PANA, ILL. Sztraiskas kalnakasių traukiasi czia toliaus; kastynių sawininkai gabėnasi wisdaugiaus negu. Kaip soko, turi jie sukontraktawę 7000 negrų isz Tennessee. Į kastynes negrus ga-

beną wežimais po uždanga szerfo žmonių. Sztraikieriai kraustosi į kitus krasztus, ketina isz czia isziskraustyti daug wisokių biznierių, prekejų.

PITTSBURG, PA. Nesutikimai tarp anglekasių ir kastynių sawininkų traukiasi toliaus. Darbininkai reikalauja, kad kastynių sawininkai pildytų sawo paties duotas pažadėjimus; tuom tarpu jie ne tikt nesirengia tą pildyti, ką pats pažadėjo, bet rengiasi prie darbo parsitraukti negrus teip, kaip tai padarė tūli kastynių sawininkai Panoj, Ill. Policija ir szerifas, kaip kitur, teip ir czia, yra wien kastynių sawininkų bernas.

ISZ Lietuwiszkų dirwn.

Teisybė szwiesos nesibijo.

Geras ir teisingas žmogus nieko nesibijo, nesibijo žmonių apkalbų, nes apie gerą wisi gerai kalba, nesibijo aprasymų apie jo darbus ir pasielgimus, nes gero ir teisingo žmogaus bus geri ir darbai, o gerų darbų nieks neuapėiks, bet kiekvienas rasantis juos pagirs. Teisingas nesibijo nė rasztų, nė snektų, nes apie teisingą nieks blogai negalės snekėti, nė raszyti. Bijosi žmonių kalbų ir aprasymų tik apgawikai, piktadarijai, paleistuwiai ir wagsys. Tokiems iszrodo labai nemalonis laikraszczių, kurie pagarsina jų netikusius darbus. Prisižiūrėkime Rosijos carui, jis teipgi labiausiai bijosi laikraszczių, wisus laikraszczius iszeinanczius jo wiszpatystėje cenzuruoja, peržiūri, ar neras ko parasyta apie jo szunybes, tik po peržiūrėjimui daleidžia juos atspūsti ir paleisti tarp žmonių; lietuwiszkus laikraszczius wisai uždraudė spaudinti sawo wiszpatystėje. Ir dėlko uždraudė? dėlto, kad mus žmones isz laikraszczių nedazinojtu apie jo szunybes ir neperstotu butimj paklusniais. Jis nori kad žmonės jo klausytų kaipio paties Diewo, ir pildytų jo wisus norus. Žinoma, žmonės, netekę sawo laikraszczių, liko aklais, ir dabar akalais pildo jo wisus, kad ir bjuauriausius, paliepinus.

Tą patį, ką caras Rosijoje, daro su laikraszcziiais ir musų kn. Krawczunas czia Amerikoje. Jis labiau negu caras bijosi laikraszczių, kad tie nepardytų žmonių jo netikusius pasielgimų; jis jaučiasi, kad ir jo darbai niekuom nesiskiria nuo caro szunybių, o kad tokius netikusius darbus laikraszczių žmonės parodo, taigi jis norėtų tuos laikraszczius iszinaikinti, bet kad iszinaikinti ne gali, tai tik isz ambonos ir spawiednyczios keikia laikraszczius, gindamas žmonis nuo skaitymo ir bauginamas juos pekla. Jau keiliolika sykų musų kn. Krawczunas draudė žmonis, kad laikraszczių neskaitytų, sztai per sz. Baltramiejų Waukegane, Ill. per pamokslą užsakė žmonėms neskaityti "Lietuvos" po "smertelnu" griekų, kas skaitys, negaus iszriszimo. Chicagoje Krawczunas, neturėdamas užtektinai drasos keikti "Lietuvą", tai paskutinį sykį paliepė sawo asistentui, kun. Steponawiczui iszkeikti jo darbą nepagirczius laikraszczius. Kn. Steponawiczius nedėlioj, 11 Rugpjūčio, sawo pamokslu, teip pasakė:

"Bediawiszkas laikraszcziis apkalitino musų prabaszczzių, iszrado kad Diewo nėra, kad Paneleš Szwencziiausios nėra; nuo szios dienos kiekvienas bus klausas prie spawiednyczios, kokį laikrasztį skaito, kas skaitys bediawyszką, negaus iszriszimo."

Meluoji kunigeli! Nors laikraszcziio wado neminėjai, wienok mes suprantame apie kurį czia laikrasztį kalbi. Musų laikrasztis geriau pažįsta Diewą negu Tamista, ir labiausiai godoja Jį negu Tamista su sawo prabaszczziu! Jeigu Tamista su sawo prabaszczziu godotumet Diewą, tai bažnyczioje, tuose Diewo namuose, nemeluotumėt, nekeiktumėt lyg karcemoje, bet platintumėt garbę Diewo, melė tarp žmonių!

Jeigu kun. Krawczunas godotų Diewą, tai nebutų pardawęs Diewų labo wisi pradėime Tamista be parapijos žinios už \$15,000.00 Milwaukee banką, lyg antrasis renki?

Judoszius Wieszpaj Jezų! Juk ir Judoszius bucziuodamas Kristų Poną nudawė, buk jis Jį isz melės bucziuoja, o bucziawo tik dėlto, kad parodyt žydams, kurių jiems už 30 graszių pardawė. Musų bažnyczioj, wieton skelbti Diewo žodį, musų kunigas skelbia melagystes ir žmouis aklima. Tukstantai žmonių skaito musų laikrasztį ir tegul nors wienas pasako: kada mus laikrasztis raszė, kad nėra Diewo arba Paneleš Sz. Ir kaip tai musų kunigai nesigėdi meluoti akyse wisų bažnyczion su sirinkusių žmonių, akyse altoriaus Diewo! Musų laikrasztis neiszrado, kad Diewo nėra, bet iszrado, kad kasoj parapijos, sudėtų pinigų nėra! Mes neklaučime kur dingo Diewas, bet klausėme, kur dingo pas kun. Krawczuną parapijos sudėti pinigai? Ar tai pinigai yra kunigų Diewu? Kur czia dorybės pas mus kunigus? Komes, broliai, galime gero tikėtis nuo szitokių kunigų, kurie namuose Diewo peni žmonis melagystėmis?

Dabar jau supratote, kodėl tuli musų kunigai draudžia žmonėms laikraszczius skaityti. Jemato, kad laikraszczių rodo žmonėms teisybę, mato, kad teisybė szwiesos nesibijo, o kad musų kunigai teisybės neturi, už tai ir bijosi, kad žmonės isz laikraszczių nedazinojtu apie jų netikusius darbus. Jie nusijaučia, kad žmonės, skaitydami laikraszczius, supras jų weidmainystą ir priwers pasitaisyti, o kuris isz kunigų nenorės pasitaisyti, kunis neporės pildyti Diewo prisakymų, taps kaipio skriaudikas iszwytas isz tarpo žmonių, taps iszrautas kaipio kukalis isz tarpo kwieczių.

Jau musų kunigas pats pamatė, kad žmonės suprantą jo melagystes, nes kaip tik isz ambonos pradeda snekėti apie laikraszczius, niekas jo neklauso, wisai eina laukan isz bažnyczios. Musų kn. Krawczunas persitikirno, kad jau sawo žodžiais nepajiegia žmonių apkwailinti, tai dabar ketina jau laikrasztį užsidėti, gal su laikraszcziu geriaus sekis tą mie rį atsiekti. Kad kn. Krawczunas isz tiesų žada sawo laikrasztį uždėti, matome tą isz "Saulės" nr. 73 ir 74. Czia mes norėtume patarnauti musų kunigui, kad nors ant to laikraszczių, kuri rengiasi uždėti ant apgynimo sawo asabiszkų reikalų, ne reiktų daug imti pinigų isz parapijos kasos, kadangi isz ty pinigų wis gi atsėis musų kunigėliui rokunka iszduoti, kad pamitų wieną liosą už \$1.50, o jeigu Diewas laikraszczių žmonėms parodo, padės, gali iszloszti ne tikt spaustuwę, bet dar ir lenkiszką laikrasztį. Iszleistojaus raszcziio "Nove Žyio" iszleidžia ant liosų sawo spaustuwę ir laikrasztį, liosai gi tikt po 1½. Jeigu wisą iszloszi, parsitraukę p. Stagarą, galėsi po sawo užliurą uždėti lietuwiszką laikrasztį, per jį galėsi kokiais tikt moki žodžiais koloti ir denuncijuoti wisus sawo priezsus! Ar ne werta aut to paaukauti 1½ dol. nors ir isz parapijos kasos? Anta nauda bus isz lenkiszko laikraszcziio, ant jo redaktoriaus galėsi parsitraukti buwųj South Chicago kunigą Nowicką, bus tai wis kompanija, galėsi, kunigėli, iszdirbti sau nepagirczius laikraszczius. Kn. Steponawiczius nedėlioj, 11 Rugpjūčio, sawo pamokslu, teip pasakė:

"Bediawiszkas laikraszcziis apkalitino musų prabaszczzių, iszrado kad Diewo nėra, kad Paneleš Szwencziiausios nėra; nuo szios dienos kiekvienas bus klausas prie spawiednyczios, kokį laikrasztį skaito, kas skaitys bediawyszką, negaus iszriszimo."

Meluoji kunigeli! Nors laikraszcziio wado neminėjai, wienok mes suprantame apie kurį czia laikrasztį kalbi. Musų laikrasztis geriau pažįsta Diewą negu Tamista, ir labiausiai godoja Jį negu Tamista su sawo prabaszczziu! Jeigu Tamista su sawo prabaszczziu godotumet Diewą, tai bažnyczioje, tuose Diewo namuose, nemeluotumėt, nekeiktumėt lyg karcemoje, bet platintumėt garbę Diewo, melė tarp žmonių!

Jeigu kun. Krawczunas godotų Diewą, tai nebutų pardawęs Diewų labo wisi pradėime Tamista be parapijos žinios už \$15,000.00 Milwaukee banką, lyg antrasis renki?

Judoszius Wieszpaj Jezų! Juk ir Judoszius bucziuodamas Kristų Poną nudawė, buk jis Jį isz melės bucziuoja, o bucziawo tik dėlto, kad parodyt žydams, kurių jiems už 30 graszių pardawė. Musų bažnyczioj, wieton skelbti Diewo žodį, musų kunigas skelbia melagystes ir žmouis aklima. Tukstantai žmonių skaito musų laikrasztį ir tegul nors wienas pasako: kada mus laikrasztis raszė, kad nėra Diewo arba Paneleš Sz. Ir kaip tai musų kunigai nesigėdi meluoti akyse wisų bažnyczion su sirinkusių žmonių, akyse altoriaus Diewo! Musų laikrasztis neiszrado, kad Diewo nėra, bet iszrado, kad kasoj parapijos, sudėtų pinigų nėra! Mes neklaučime kur dingo Diewas, bet klausėme, kur dingo pas kun. Krawczuną parapijos sudėti pinigai? Ar tai pinigai yra kunigų Diewu? Kur czia dorybės pas mus kunigus? Komes, broliai, galime gero tikėtis nuo szitokių kunigų, kurie namuose Diewo peni žmonis melagystėmis?

Pabalgkit jau nors sykį sawo tuszczius disputas "apie mokslanes".

Paskutiniuose laikuose jwyko labai juokingas budas teip wadinamo "apswarstymo". wisokių klausymų tarp lietuwų. Wieton imtis prie mokslo ir iszsyk naudoties isz darbo waisių iszmintingiesnių žmonių, tai pradeda kiekwieną daiktą gwildyti isz paczių pradžių ir bowijas tuszcziiais žodžiais per ilgą laiką, pakal ne apcziuojinėja kaip aklas kelią. Tada jam rodosi, kad per sawo didelę iszmintį atrado ką nors naujo, o ne žino, kad jau tas seniai yra žinomu ant swieto ir naudojamu kitų tautų.

Terp kitų klausymų apcziančių reikalus lietuwiszkos wisuomenės, gal pirmutiniu ir swarbiausiu yra klausymas apie lietuwiszkas mokslanes. Jau nuo keiliolikos metų tas klausymas wenda laikraszcziuose, bažnycziose, ant wisokių susirinkimų ir pranešimų. Tą mierį labiausiai turėdamos susitwėrė kelios draugystės ir "Lietuwiszkas Susiwenyijimas", idant pasirupinti apie apszwietimą lietuwiszkos jaunuomenės per įtaisymą ir įwedimą atsakanczių mokslainių... Bet lyg sziole wisas baigiasi ant tuszczių disputų ir iszwadžiojimų — kas? kur ir kaip turi mokyti? Lyg rodosi, tas dalykas dar suwiesi ne butų žinomas ant swieto. Suwiesi te iszrodo, kaip, wieton sėsti į gatawą wežimą ir waziuoti — tai pirmiaus turėtume jį iszardyti, sugadyti ratus ir wisą, o paskui darytume rodą, kaip tą wežimą isz naujo padaryti? Wisur norime daryti mėginimus, kur jau kitų seniai iszmėginta.

Dabartės, kada pasrodė silpna pusė newa lietuwiszkos mokslainės prie parapijos Szw. Jurgio Chicagoje, Ill., wėl dawėsi girdėt wisoki balsai ir paprastai senowiszkai tuszti dawadžiojimai apie tą swarbų dalyką. Ne suprantu, kaip tai žmonės, turinti sziočią tokią pretensiją prie mokslo, ne turi mažiausios gėdos, ir su didžiausiu autoritetu, kaipio tikri specialistai, raszo arba kalba apie tokius dalykus, kurių bewėik su wisu ne iszmano. Wienok jau dabar tokiu mada wirtu, kad wargamistra mokina teologijos, kriauczios filosofijos, o aklas tepliorystos. Su tuom jau apspiratom ir wisai nesidywiam, kad ir apie mokslaines pasakojama mus toki, kurie su joms labai mažai arba ne jokio ne turėjo reikalo. Ne wienam rodosi, kad gana yra pabaigti gimnazija, arba dwiasizską seminariją ir pastoti kunigų, idant galėtų buti geru mokintojūm ir apie mokslaines turėtų ger supratimą. Oho! Toli szaukia! Wisai, buwų meklainėse, žino, — o ir asz pats turėjau daug tokių draugų, kurie pabaigė gimnazijas, seminarijas, ir... iszėjo isz jų dar didesniais aslais, ne kaip iėjo. Waikai turtingesnių tēwų, arba turinti sawo gimines kokiais pralotais, kamsunykais ir t. t. per jų protekiją arba už pinigūs perlenda szejp teip per kelias klizas gimnazijos, per kursas seminarijos ir pasilieka kunigų... Bet jeigu juos isztikro paimti ant examino, tai wargu iszduotyti ant pirmutinio kurso. O arsziausia, kad patys, ne turėdami nė jokio noro prie mokslo, iszparduoda paszczias sawo knigas, užsiima kazyromis, balewojimais ir wisokioms linksmybėms, o labiausiai kada nuyli aukšnij werszij, — tada ir tos paczius žinios, kurias per newalią įkalė jam seminarijoje į galwą, iszgaruoja ir stojasi akliu kitų wadowu ir kwailu mokintojūm... O toki, kaip duodasi matyti, daugiausiai nuri snekėti ir disputuoti apie mokslą ir mokslaines.

Ar jų kas klauso? Kurgi ne? Daugumas klauso, tiktai ne suprantą: nes jie patys suwiesi ne suprantą ir ne tiki sawo žodiams, tiktai sneka dėlto, kad kiti žinotų, jog ir jie turi burnoje liežuwi. Isz to paina tuszczius disputas, kapojimas wėjo su botaga, kuris tai darbas niekados negal pasibaigti ir jokio neatnesza gero, — tiktai gaiszina brangų laiką.

Taigi reikia nors kartą supraszti, kad prie kiekwieno daro rėkalingas atsakanti supratimas, kad kiekwienam amate reikalain-

gas, teip sakant, "meisteris": kada sugėdės laikrodėlis, tai neezti pas "meisterį", spygą neszti pas "sliesorių, grudus sumalti pas maluniojka"; kada juo kunas sulgenda, szaukiaite "gydytoja" arba "daktarą"; kada turite kokį progwą, einate pas "adwokata" (Lawyeri); kada žmonės nori budawot didelį tiltą arba namą, nusiduoda pas "inžinierių" ir "arhitektorių". Ant westuwų ar balių ne szaukiaite duobkasių, tiktai muzikantų; o mirsztant ne szaukiaite wargamistros, kad užgrajitų, tiktai reikalaujate kunigo. O wis tai dėlto, kad patys suprantate, jog tie žmonės ant to mokines, turi dalyrimą ir iszmano specializskai apie sawo darbą. Užtatai, jeigu jums eina apie klausymą "lietuwiszkų mokslainių", tai ne koki szpicai tą dalyką iszaiszkyti gali, tiktai tikri "mokintojai" arba "pedagogai", kurie patys, ne tikt isz teoretizko sawo mokslo apie tai gerai žino, bet ir isz sawo dalyrimo arba praktikos. Tokių tiktai žmonių žodžiai szitate dalyke turi turėti dūstus swarbumą ir puskutinį uspremdimą. Kitaip niekados nedaisite iki galui sawo disputuose ir neprisitaikysite prie darbo.

Po wardu "mokslainė" suprantame tris elementus, isz kurių ji susideda: MOKINTINIAI (waikai), NAMAS arba WIETA ir MOKINTOJAI. Pirmutiniu elementu yra mokintinai: nes jeigu jų ne bus, tai nė mokslainė ne reikalinga. Tos medegos, žinoma, yra wisur — teip mažose, kaip ir didelėse lietuwiszkose apygardose. Tiktai klausymas, ar tėwai leis tuos waikus į lietuwiszkas mokslaines? Leis, jeigu tikt gerai supras wisą nenaudingumą swetmatutiszkų parapijinių mokslainių dėl sawo waikelio, o isz antros pusės matys užtikrintą doriszką ir moksliszką jų iszaukelimą lietuwiszkose mokslainėse. Apie pirmutinį nenaudingumą gana aiskiai pertikrina waisiai tų mokslainių, isz kurių iszeina pabaigti liaufieriai, wagsys, gatawi kiekwienoj walandoj užmaugti sawo tēwas, ir kančidatatai ant kartuwų. To nė wienas tēwas nė motina ne geidžia dėl sawo waikelio. Dėl pertikrinimo-gi abejojančių ne reikia nė jokio kasztu, tiktai žodžių žmonių geros walis, kurie užimtų wietą szjaidinių tuszczių disputų apie mokslaines. Ant parapijimo gi atsakanczių dėl moksinimo namų ir mokintojų reikalingas kasztas, kurio wienok tėwai niekados neatsakys, kad ir wien priwerti sawo tēwiska prigimta meile. Apie tai nėra nė mažiausios abejonės: nes jeigu szjaidni duoda gausias aukas ant netikusių mokslainių ir mokintojų, tai dar geriaus duotų ant gerų ir naudingų.

Taigi dabar turime mokintinių ir ezikius tokias (nors ne wisur) parupintas wietas dėl moksinimo. Tiktai kas juos turi mokinti? Apie tai ir darosi szjaidni di džiausias trucksmas. Wieni twirtina, kad tai wargamistros turi mokinti waikus; kiti — kad tai zakristijonai; tretii — kad isz Lietuwos partraukti kokį senį "DARATORIU"; kiti wėl — kad tiktai minyszkos, arba kunigai patys... kiekvienas — pagal sawo iszmanymą ir mierį. Ant to mums trupmai atsako blaiwus protas ir pedagogika (mokslas apie mokinių ir auginimą waikų), kad "TAS TUR MOKINTI, KAS PATS MOKA IR MOKA KITUS MOKINTI". Tokiu budu nė wargamistra, nė zakristijonas, nė "daraktorius", nė minyszka prie to netinka: nes aklas akla įpultu westu, tai abudu į duobę įpultu. Ne užtenka czionai twirtinimo paczių tēwų, kad tai tie žmonės yra gana mokinti, idant jų waikelius iszmokintų: "skaityti, raszyti, rokundu ir kaip bažnyczioje arba ant uylczyios apsieiti". Tas yra dideli klaida. Prie pradinio mokslo waikų reikia iszmintingiausį mokintojų. Toliaus jau yra lengwias juos westi, kada yra padėtas drutas pamatas. Ne turiu nieko priezsingo priezs wargamistras arba kitokius daraktorius, jeigu jie mokėtų prigulincziai patys ir žinotų nors reikalingiausius regulas pedagogikos. Bet tokių ne pasitaikė man matyti. O ką bobos, tai ar jos bus minyszkoms ar ne,

MOKSLAS APIE ŽEME.

II DALIS.

(Tęsa.)

rijų: Archangelsko gub. išpuola po 20 žmonių ant ketvirtinės mylios, taigi 100 syk mažiau negu Lietuvoj; Juodųjų jurių pakranciu stepuose išpuola po 200 žmonių ant ketvirtinės mylios, taigi 10 syk mažiau negu Lietuvoj.

Kaslink tautiško paėjimo, bet visgi daugiausiai yra slavizkos kilmės Maskolijai arba Rusai, kurie dalinasi į tikrus maskolius, arba tie vadinami *Velikorusus*, *Baltusius* arba *Baltgudius*, *Juodrusius* ir *Mažrusius*; jie drauge paimti tveria į viso gyventojų skaitlius. Sžiauriniuose krasčiuose, pradedant nuo Baltiškųjų jurių, į siaurius nuo Latvijos gyvena mongolizkos kilmės *Estai*; toliau į rytus, gyvena finizkos kilmės *Jyregonys* ir *Samojedai*, išilgai Sžiaurinių Ledinių jurių pakranciu. Prie Uraliaus kalnų, tarp Uraliaus ir Volgos, užsiliko dar kaipi salos, ant kurių užlaikė tautiška skirtybė finizkos kilmės tautos, kaip antai: *Czeremisai*, *Votiakai*, *Parmiakai*; teisingi tautos turkizkai-totorizkos giminės: *Czuvasai*, *Totoriai*, *Baskyrai*; prie Kaspiskųjų jurių gyvena į rytus nuo Volgos totorizkos kilmės *Kirgizai* ir mongolizkos kilmės *Kalmukai* ir vakarus nuo Volgos: ant Krimo gyvena dar *Totoriai*, kaipio likučiai buvusios ozia totorių viespatystės; pietvakarinuose krasčiuose yra daug *Czigomų*. Apart tų tautų yra dar dikti *Vokiečiai* ir *Zydu*, daugiausiai žydų yra vienok tikt rubežuose senovės Lenkijos, toliau už tų rubežių žydams apsigyventi uždrausta viespatystės tiesomis.

Žmonių apszvietimas Maskolijoje stovi labai žemai, vos 3 ant 100 gyventojų lanko mokslo, kurių teipogi yra per mažai. Augsčiai mokslo, kaip universitetai, akademijos, visoki specializskų mokslo institutai pastatyti teip gerai, kaip ir kituose Europos krasčiuose, bet užtai pradinės mokslo netikios ir jų nėra, kiek reikia. Pagal žmonių apszvietimą Maskolija stovi paskutinėje eilėje drauge su Turkija.

Pramonės teipogi ne pakilo kaip reikia, daugumas Maskolijos žalių produktų eina į užrubežius, vieton buti apdirbtas namieje, iš ko daug žmonių turėtų gerą uždarbį. Daugiausiai fabrikų yra apie Maskvą ir pietvakarinėje Lenkijoje. Į kitus krasčius Maskolija savo išdirbimų gabenama mažai, jeigu jų eina kitur, tai daugiausiai į Aziją; iš Europos gi ji daugiaus pasigabena svetimų išdirbimų negu ten siunčia, tikt žalių ir pusiau apdirbtų produktų, išveža Maskolija daug ir kitus krasčius kaip antai: miltų, linų, kanapių ir tt.

Valdžia Maskolijoje niekuomu ne aprubežiota, visą krasztą valdo ciecoriaus vardu pulkai urėdninkų. Tas vienok ne visada bus galimu: teip valdyti galima tikt teip ilgai, kol žmonių apszvietimas stovi žemai, kaip tikt maskolių protas pakils, tasyk ir dar didesni urėdninkų armija nesuvaldys, reiks ir maskolizskiams ciecoriams dalytiesi valdžia prie tiesdarystos su gyventojais. Kadangi to labiausiai bauginas urėdninkai, todėl jie ne tikt nesistengia žmonių apszvietimą pakelti, bet, kiek galėdami, jį stabdo, ypacz krasčiuose ne grynai maskolių apgyventuose, kaip antai Baltgudijoje, Mažrusijoje ir tt.

Visa Maskolija susideda iš gubernijų, tos gi iš paviečių ir valsčių. Gubernijos yra szitos: Sžiaurinė Maskolijoj: Archangelsko gub., didžiausia iš sudanczių Europieiską Maskoliją gubernijų, bet mažiausiai apgyventai, užima pakrantes Sžiaurinių Ledinių jurių; į pietus nuo jos yra Vologdos, Olonecko, Novgorodo, Petersburgo, Estonijos ir Pskovo gubernijos, Baltgudizkos gubernijos yra Mohilevo ir iš dalies Smolensko (jų apgyventos dar Vitebsko ir Minsko gub. bet tas mes priskaitėme prie buvusijų krasztų tautų lietuvizkos giminės). Gubernijos Vidurinės Maskolijos arba tikrų maskolių apgyventos yra: Tvero, Jeroslavo Kostromos, Niznenovgorodo Vladimirsko, Maskvos, Kalugos, Tulos, Riazanizkos, Tambovo, Penzos, Simbirsko, Saratovo, Samaros. Mažrusizkos, taigi mažrusių apgyventos gubernijos yra: Volynizkos, Podolizkos, Kijevo, Czernihovo, Poltavos, Orlo, Kursko, Voronežo, Charkovo, Jekaterinoslavo. Rytinė, iš dalies maskolij, iš dalies mongolizkos kilmės tautų apgyventos gubernijos yra: Perno, Viatkos, Kazanizkos, Ufos, Orenburgo gub., Uralizską Karolių Žemę, Astrachanizkos gub. Pietinės gubernijos: Besarabija, Chersonizkos, Tavridos gub. Daniszką Kozakų Žemę, Stavropolizkos gub. Tereko ir Dagestano apskrisciai.

Prie Sžiaurinių Ledinių jurių, ant apgyvento finizkos kilmės Laponiečių, užsimanczių auginimu siaurinių elnių arba renų ir žvejone, pussalio Kolas yra miestai Kola, jau už poliarizsko ratą, todėl vasaros laike saulė čia nenušleidičia, žiemos gi laike ne užteka per isztisus du mėnesius. Ant siaurinių pussalio pakranciu, teip vadinamų *Murmanizskų* gaudo silkes.

Prie siaurinių azero Onegos pakranciu yra miestai su geležies dirbtuvėmis, iš kurių svarbiausias *Petrozavods*, su dirbtuvėmis, kurios padirba reikalingus maskolizskai karizskai laivynai daiktus; netoli jo yra turtingos geležies kastyinės; teipogi akmenų ir marmuro skaldinycios. Portas *Onega* turi daug lentų pjovinyčių, iš čia į užrubežius išgabena daugiausiai medžių ir lentų, prie paties vardo užtakos, kurią uždegia nuo jurių *Salaviechos* salos, ant kurių yra staciatikizski klostoriai. Prie itakos siaurinės Dvinos yra didžiausias ir svarbiausias Maskolijos prie Sžiaurinių Ledinių jurių portas *Archangelsk*, su 50000 gyv. miestas tas buvo nupuolęs, bet dabar sujungė jį geležinkelio su Maskva ir su kitais Maskolijos miestais, todėl jis vėl pradeda umai kilti; veda jis gana didelę prekastą medžiais, lentoms ir javais, kuriuos čia suveža iš kitų Maskolijos krasztų.

Prie Finizkos užtakos, prie ipuolimo į ją upės Nevos, yra sostapilė visos Maskolijos, miestas *Petersburg*, su 1300 000 gyventojų, uždėtas Petro Didžiojo ant išdžiūvintų ne sveikų durpinyčių, bet vietoj tinkanczių ant užjūrinės prekastos. Petersburgu yra daugiausiai visokių augsčiaiškų mokslo, muziejų; viesza biblioteka, kuriai pradžią padarė Suverovo pargabinta iš Varšavos biblioteka, turi sądiadėn 14 milijono visokių kalbos knygų; pagal knygų skaitlių Petersburgu viesza biblioteka užima trečią vietą, tikt Paryžiaus ir Londono bibliotekose yra daugiaus knygų. Netoli Petersburgu yra *Pulkovo*, garsi žvaigždžių tēminyczia ir miestai su ciecoriaus rumais, *Peterhof*, *Gatcina*, *Carskoje Selo*. Prieszais ipuolima Nevos į Finizską užtaką yra *Kronstadt*, su 60000 gyventojų, uždegianti Petersburgu nuo jurių tvirtynė. *Revel*, prie Finizkos užta-

(Užbaiga bus)

prie mokslo vaikelių nė jokios naudos neatneš, tiktai bledį. Ne sneku apie vienas minyszkas, bet apie mckintojas gimnazijose ir kitose mokslo mokyklėse; apie tokią, kurios turi žiplomus iš pabaigto mokslo. Nuomong geriausiu pedagogų patvirtina praktika, kad vieton iszmokini-mo, tiktai iszdykina vaikus, įva-rioms oži, pripratina prie nepaklusnumo, paniekimo moks-lizskų įstatų, viespatystės įsta-tų ir prisakymų paties Dievo, už kuriuos augsčiaiškio stato savo valią. Moterizskė, kad ir turėtų mokslo, niekadoms neturi reikal-ingos tvirtybės charakteriaus, at-sakančios kantrybės, įtekės ant mokininių; nesiaugoja tusz-ant nereikalingų žodžių ir pagy-rimo pati savęs. Macziau visokias budamus Suvalkų mergiszkų gimnazijoj, kur, kada tikt buvo kokias mokiniojai daleista mokin-ti per porą mėnesių mergaites, — tai tos suvisai pavirsdavo į isz-dykėles ir nieko neismoko, teip kad vėl turėjo užimti jos vietą vyrizskas mokiniojai ir su dideliu vargu viską atitaisyti. O apie minyszkas be atsakančio mokslo, o dar be supratimo pri-giantos kalbos mokininių — tai drąsiai galiu pasakyti, kad kiekvienas vargamiste szimtakartų geriaus jas užvaduoti gali. Dau-gumas sako, kad "tie aniuolai žmogizskame kune" gražiai isz-mokina vaikelius poterėlių, pa-bažumo ir dorizsko gyweimu... Tikt wargas, kad tas wiskas yra humbugu. Teip iszmokyti poterė-lių, tai gali ir pupuga. Bet ar tas kudyki suprantą tikrą gily ženk-linimą tų poterų, ar atjauczia savo szirdyje tuos žodžius, ku-riuos, kaip maszinuk atkelba, — ar daug pėsima dorizskumu mi-nyszkų, kuris tankiai baigiasi ant galo pakabinto už juostos ražan-ciaus? O! mažas kudyki savo prigimtu instinktu suwuodžia, kas widiuryje žmogaus sėdi. Su-pranta, kad tai ne jo motina, ku-rią prigiminas iszmokina geriausios pedagogikos. Patrauktas aktyvumu tankiai eidawau į ai-rizsių mokslo, kur mokina mokslo minyszkos; prisižiūrėjau visai metodai jų mokinimo ir ne kartą pats waikuczius examinawau ir nieko ne atradau gero, kaip tiktai pavirsztines baiktutes. Užtai waikeliai, iszėję iš tokios mokslo, tuojaus susispaže tarp savęs už pawogtus popierus, neapleidžia nė wieno lango arba seno žmogaus, kuriam ne užskuta akmeniu; liauriauja naktimis ir pareina hamon, kada nori, o tėwams meluoja, kad teip ilgai mokinosi. Tėwas szyposi isz džiaugsmo ir apdawanoja centais. Tiktai tada susipranta, kada jau waikelis į plaukus pradeda ka-bytis senam tėwui arba moti-nai. — Tokiam augimnie ir mo-kimine nėra nė jokio pamato. — Ir pats waldas kunigo ne daro jo atsakančiu mokiniojumi; jeigu neturi iszduoto nuo moksloizkos waldžios diplomo, arba nors pats per savę ne yra pasimokinęs pedagogikos. Buti geru mokiniojumi tai yra daugiaus, ne kaip sakyti pamokslui ir iszpildyti wisas priderystes bažnynczių. Už tai ir pas mus randas paskyrę prabasz-cziui apie 300 rublių algos, o ku-nigui mokiniojui gimnazijoj 1000 arba 1500 rubl. Matyt, kad wisi supranta, jog mokiniojais sunks darbas ir reikalauja augsto mokslo nuo jo, idant jį prigulin-ciai iszpildytų.

Jeigu užtaigi rupi mums užlai-kynas mūsų tautos ateinanciose genkartėse ir jeigu tikrai noimį, ji apszwiesti ir laimingą padary-ti, — turime pasirupinti gerus mokiniojus; paskirdami jiems ge-rą algą ir užlaikymą; idant, ne reikalaudami rupytiesi apie kito-kų uždarbį, wisp savo laiką ir pa-jiegas apwerstų ant mokinimo ir apszvietimo jaunuomenės. Gana jau tų tuszzių disputų, nes jos wiska trukdo.

Kun. Dr. M. Juodiszius.

Isz Grand Rapids, Mich.

Gywenio čia gana ilgą laiką trys lietuviai: Jonas Skinkis isz Kybartų, Jonas Kasiulis ir Mo-tiejus Girmenkaitis isz Abszrutų, Wilkawizsko paw., todėl jie čia turėjo iszdirbti szokią tokią pa-žinti. Jie wisi, susitę, pamėmė nuo agentės po wieną bicyklį ant

izmokezczių. Gawę maszinas, apie mokinimą skolos nesirupino, tikt isz čia iszdomė į Wilkes-barre, Pa. Čia juos wienok su-rado, parwezė atgal ir szerifas dawė jiems už dyką walgį ir gy-wenimą wietiniame kalinyj. La-bai negražu, kad mūsų broliai to-kias szelmystas warinėja!

Isz wisur.

Prancuzijoj, netikėtai į žemę ugrimzdo kaimas Mazaugues, tarp Faugues ir Equinol. Wietoj, kur buvo kaimas, yra dabar gilus 90 pėdų ažeras, užimantis apie 6 margų plotą.

Albanijoje, mieste Gusinije siautė didelis gaisras; iszdegė su-wirszum 250 triubų, o tarp tų kelios mahometonizkos bažny-czių ir moksloinės. Prie to ir daug žmonių pražuvo.

27 d. Pjūtės, Simbirsko gub., Rytinėj Maskolijoj, prie smarkios wėtros, mieste Ardatowe siautė didelis gaisras. Ugnį suwaldė tikt tasyk, kada trečia miesto dalis buvo jau iszdeguci. Sudegė teipogi rando biurai, moksloinės ir cerkwė.

Hamburgo garliaus "Hébe", kurisai trys mėnesiai atgal isz-plaukė isz Anglijos su anglims paskirtoms į pietinę Ameriką, ne-atplaukė į paskirtą wietą, todėl sprendžia, kad jis turėjo susidau-žyti. Ant jo bawo 34 žmonės, ku-rie, turbūt, wisi prigirė.

Wienas prancuzizskas mok-sloinczius iszskaitė, kad ant wiso mūsų žemės pawirszius gywe-nanti žmonės, ant susikalbėjimo wartoja 5000 dijalektų ir 860 wisokių kalbų. Europoj skaito tasioki mokslinczius 89 kalbų, Af-rikoj 114, Azijoj 123, Amerikoj 419, Oceanijoj 117.

Bawarijoj, kaime Wilden-ranna uginė didelis gaisras, ku-risai iszaukino 30 namų ir daug ne gyvenamų triubų su wisis gyventojų turtais. Du senaliai, kurie įbėgo į deganczius namus, norėdami isznesti užmirsztus pi-nigius, teipogi sudegė; sudegė ir 16 karvių ir szijmetiniai jawai.

kaime Carlantino, netoli Foggia, pietinėj Italijoj, laike smarkios audros 20 kaimo gywe-notojų nuo smarkaus lytaus pasislė-pė wienoje triboje, pastatyto je kalno apszioj. Tuom tarpu nuo kalno nusliko permirkusios žemės szmotas tiesiog ant to bu-telė, kur tie žmonės buvo pasi-slėpę ir jie po namų griuwėsiais rado galį; iszgelbėjo tikt wieną moterizskę ir wieną waiką.

Chinų ciecorius, supratęs, kad tamsaus yra priezaszczia silpnumo wiespatystės, iszdwė paliepiamą parengti Pekine uni-wersitetą ant paweiklo Europoj esanczių. Apart to, provincijon-alizskuose miestuose bus pa-rengtos augesztinės moksloinės; distriktų gi miestuose bus mok-sloinės 3 klasios. Pabaigę mokslo paskutinėse, galės pereiti į aug-sztines, isz tų gi į universitetą. Rengimu mokslainių Chinuose dabar užsiima japonieciai. Mat neti Chinai mus kaslink sawo mokslainių pralenkia.

Mohilewo gub. iszdegė be-wiek su wisu miestelis Kriczewo. Iszdegė 108 ukės su wisoms trioboms ir wisais gyventojų turtais; sudegė teipogi du klounai su szijmetiniais jawai, 27 žydizski kromeliai, walezczizkos koncels-rija, pradinė ir amatinizskia moksloinė. Apart to, ant užkirtimo kelio platinimuisi ugnies, gesintojai sugriowė triobas 5 ukų. Kaimiecių ukų sudegė 26, kitos gi sudegusios prigulėjo žydams. Bledį ugnies padarytį skaito ant 275000 rublių, wiskas gi asekurowta buvo tikt ant 67000 rubl.

28 d. Pjūtės, Peterburgo gu-bernijoj, Maskolijoj, iszdegė be-wiek su wisu didelis kaimas Kuz-necow. Iszdegė 30 ukų ir be-wiek wisi ukinių gywulių, pa-darai, net szienas ir sziaudai. Prie to sudegė wiena senelė, jos gi

duktė teip sunkiai apdegė, kad teip jau turbūt turės mirti, jeigu gi iszliktų, tai bus neregė, kadangi suwisi turi iszdegusius akis. Gy-wentiojai dabar gyvena ant tusz-czio lauko, daugelis isz jų neturi ne tikt ant ko gulėti ir kuom už-sikloti laike szaltų naktų, bet ne turi nė drabužių. Wargas tarp padegelių neiszpasakytai didelis.

Pietinėj Italijoj, wulkanas Wezuwijus pradėjo smarkiai mesti ugnį, isz wisų kalno olų teka į wisas puses upės deganczio skystimo, naikindamos aplinkini-us laukus ir kaimus. Degantis skystimas su wisu pripildė Ve-drino klonį. Parengta ant kalno obserwatorija, kuri pima buvo iszkilus ant 2000 pėdų, dabar yra wos ant 89 pėdų augsčiaiškų jurių pawirzeizkus, mat kalnas į bet slugo, pasidarė jame 9 naujos olos, isz kurių wėziusi teipogi degantis skystimas. Miestą Neapolių apėmė baimė, bijosi, kad degantis skystimas į miestą ne-prisigriebtų.

Wisoj Maskolijoj, ant 75 milijonų staciatikų, yra isz wiso 36662 staciatikizskos parapijos, taigi iszpuola apie 2000 žmonių ant kiekvienos parapijos. Apart to yra dar Maskolijoj daugybė vyrizskų ir moterizskų klostorių. Užlaikymas tuo daugybės popų, zokonių ir zokonių kasztuoja Maskolijos išdū 20300000 rublių. Randas wienok tikt isz dalies prie užlaikymo popų prisideda, dau-giaus ant to sudeda pats gywentiojai. Tokiu budu iszpuo-la, kad užlaikymas maskolizskų popų ir klostorių kasztuoja Maskolijos gywentiojams su wirszum 50 milijonų rublių, taigi du kart daugiau negu užlaikymas wisų mokslainių.

Netoli miesto Barguzino, Rytinėj Maskolijoj, prie Tamok-tino girios gywenio burias su sawo szeimyna; kada jis spsirgo raupais, szeimyna jį apledo, sa-wo jurtų gywenio jis wienas, per tris metus nieks pas jį ne užėda-vo, patikė jį, arba ką nors isz jo szeimynos, isz baimės, kad ne už-sikrėsti, wisi bėgo szalyn. Kaip tie žmonės prasinauto per tuos tris metus, tikt Diewas žino. Ne-seniai ligitis iszkeliawo į miestą pas daktarą. Iki daktarui buvo 130 wiorstų. Į trečią dieną po iszkeliawimui parbėgo arklys, bet be ligitio. Pati apie tai pranesė į policiją ir toje radogir-joj jau suanglėjusį ligitio kung. Kaip pasirodė, patykojo girioj jo wientauziai, pagawo, sukrowė lauzą ir sudegino.

Sydenhame, netoli Londono, pažįstami Anglijoj aeronautai (ant oro lakiojotai), Spencer ir Dr-as Berson, pasikėlė ant oro ant di-delio baliono hidrogeno pripildyto; balione tilpo 36300 kubizskų pėdų hidrogeno. Wisas orlai-wys su abiem mokslincziais iszki-lo iki 27000 pėdų nuo žemės, taigi teip augstai, kaip iki sziol dar niekam iszlekti nepasiekė, tasi orlai-wys butų galėjęs perlėkti per augsčiaišką Amerikos kalnus, wien kelios Himalajų kalnų wirszunės iszkilusias augszczius. Iszkilus ant 25000 pėdų oras ten augstybėse buvo teip praskie-stas, kad Spencer ir Berson ne ga-lėjo jau juom kwėpuoti, ant to priwersti buvo pasinaudoti isz paimto su sawim sutirsztinto oro. Szaltis buvo čia 61° pagal Reau-muro termometrą.

Ant Antilizskų salų, ant pri-gulinczių Anglijai salos Barba-dos, prigulinczių Prancuzijai sa-las Guadeloupe ir prigulinczių Danijai salos Szwento Tamoszias siautė neiszpasakytai smarkios wėtros (tornado). Ant salos Szwento Tamoszias, drauge su wėtra, buvo ir žemės drebėjimas; wėtra neszojo triobas kaip plunksnas, sugriowė tiltus, isz szakių iszrowė daugybę kokosų medžių; mažiausiai 12 žmonių prie to tapo užmuszty, ne skaiti-mu suzeistų. Ant prancuzizsk-os salos Guadeloupe, mažiau-siai 22 žmonės tapo užmuszti. Didžiausia wienok nelaimė pasie-kė prigulinczių Anglijai salą Bar-bados ir St. Vincent. Miestas Kingston tapo bewiek su wisu baltos wėtros iszgriautas, prie

to 300 žmonių tapo užmuszty ir 21000 suzeistų. 40000 gi gywe-notojų ne turi pastogės, wisi jų tur-tai isznaikinti. Tarp sugriautų triubų yra daug bažnyčių, parda-winyčių, krautuwių. Wėtra isz-metė ant kranto tris didelius gar-laiwius, mažesnių laių sudaužė ir paskandino neiszpasakytai daug Tukstanczių gywentojų, kurių turtai tapo isznaikinti, kenczia-bada, minta wien isz to, ką wal-džios jiems suteikia.

Apie miestą Czita, Siberijoj, tarp arklių wartojamų prie wėži-mo žemės ant dirbdinamo čia didžiojo Siberijos geležinkelio apsiwezskę sibirizskas maras. Wi-same apskritijj pastipo keli tukstanczių arklių. Jų sawinikai isz syk, nežinodami kas tai do-liga, bandė arklius gydyti, bet apie 10 žmonių užsikrėtė liga ir pasimirė. Potam darbinjkus apė-mė tokia baimė, kad jie ne dryso prisiartinti prie pastipusių gy-wulių ir juos užkasti, ne laidojo nė pasimirusių žmonių. Pawanti gywulių ir žmonių ne palaidoti kunai dar labiaus marą pra-dėjo platinfi, dirbančias prie Siberijos geležinkelio darbinjkus apėmė tokia baimė, kad 1600 apsiwedusių darbinjku metė darbą. Waldžios daleido jiems grįžti namon, tikt ant nedaleidimo platinimo ligos tarp gywulių, liepė jiems palikti arklius. Darbinjki wienok to prisakymo ne paklausė, bet su arkliais isziskraustė, waldžios ne dryso stabdyti susidedanczio isz 1600 žmonių pulko. Ant laido-jimo pastipusių gywulių ir pasi-mirusių žmonių waldžios atsien-klė karaiwius. Per atitraukimą ant syk 1600 darbinjku, darba prie dirbdinamos geležinkelio lini-jos tarp Magzono ir Czitos turė-jo su wisu pasiliauti, nors darbai tie bewiek jau baigėsi.

Berlyno laikasziis "Lokal-anzeiger" surinko žinias apie turtus dabar laimingai gywenan-czių popiezius, Leoną XIII. Priesz jį buwęs Pius IX, mirda-mas, ant katalikizskos bažnyczios reikalų paliko 50000000 lyrų (10 milijonų doliarų), prie dabartinio popiezius suma ta pasidwibuti-nu, pinigai tie sudėti wisokiose Europos bankose. Skolos, kokias paliko Pius IX, tapo dabartinio popiezius pilnai iszmokėtos. Kaslink priwatizskų popiezius turtų, tų negalima tikrai susai-tyti, wien wertę dowanų, kokias popiezius gawo isz wisokių mūsų žemės krasztų, skaito ant 50000 000 lyrų (10000000 doliarų). Dowanos tos, pasimirus popie-žiui, pasiliks prie Watikano, jos bus sudėtos muzejuje wardo Leo-no XIII. Mažai buvo popiežių, kurie butų tiek dowanų gawę, kaip Leonas XIII. Laike sawo waldymo katalikizskos bažny-czios, Leonas XIII gawo: 28 tija-ras papuosztas brangiais akmenė-liais, 319 aukšinių kryžių pa-puosztų su deimantais ir kito-kiais brangiais akmenėliais, 1200 sidabrinų ir aukšinių kryžių, 81 žieda, isz kurių Turkijos sultano dowanotas wertas 500000 lyrų (100000 dol.), jame yra didžiaus deimantai, 16 popiežiškų žiedų su brangiais akmenėliais, 884 si-dabrinų ir aukšinių monstranci-ų, 7 aukšinės ir sidabrinės szwen-tos stowlos ir 1000 brangių daiktų ant papuoszimo altoriaus ir ki-tokių bažnytinų daiktų.

NAUJI ISZRADIMAI.

Iszrastą McDonougho budą nuėmimo fotografizskų paweiklų naturalizskose parwose pasiekė, per eiles experimentų (bandawo-nių) atliktų "Illinois College of Photography", Essinghame, Ill. teip pagerinti, kad dabar nuima jau fotografijas wiose parwose. Prabos nuimty fotografiją iszrodo kaipi kad jos butų tepioriaus ranka padarytos. Parwos drabu-žų, weido ant fotografijų iszrodo teip dalios, kad daliaus negal padaryti nė tepiorius. Tokiu bu-no abrodų kopijas bažnyczios ne reiks duoti padirbti tepio-riams ir už padirbimą szimtus doliarų mokėti, kadangi tų pigiai ir greitai galės atlikti naujus fo-tografawimo budas.

NAMINĖ Ilekaztwa nuo wisokių pa-prastu ligų yra gera: LEWIS'Ų Lietu-wizka TRAJANKA. Priešais 55c stam-poms arba "money order" pas mus, mes atsiuim baksuką. Adresuok, P. W. BIERSTEIN & CO., Shenandoah, Pa.

Wietinės žinios.

— Kaip duodasi girdėt, nekuri lietuviai vėl pradeda per žydus pinigų siuntinėti. Ar nepamenate, kaip žydai Kopperlis, su me lietuvų pinigų, išbėgo? Padarys teip pat ir kiti žydai, tikaiti suneskite jiems daugiau pinigų.

— Austrijos konsulus Chicagoje. M. Von Broskowitz, nauji duodamas greituoju traukiu į New Yorką, iš viso wago nurojo pereiti į kitą, bet wago bus nukabinas, todėl konsulus nuvele nuo platformos po wago ratais, kurie jį ir sumalė. Tas atsitiko ant kelio prie Fort Wayne. Kuną jo atgabeno į Chicago.

— Ant Cleaver ul. ties nr. 146, keturių metų Ona Zaleskytė pervežio ekspreso vežimas ir ant vieto užmūšė. Mergaitė mat buvo ant uležios su kitais vaikais; pamatė vežimą, kiti vaikai pabėgo, ją gi arkliui parmušė, ratalai perėjo per krutinę ir galvą ir kaulėlius sutrupino. Vežėju ekspreso wago buvo Suvalski, kuris pats apsisukdė policijai.

— Pereitos nedėlios dieną delegatai nuo dwiejų bažnytinų draugysčių atsilankė pas kuną Krawczuną su prašymu, kad duotų parapijos sąlygų mitingui, ant kurio bus perkartinėjami reikalai mūsų parapijos kasos. Kunas wienok ne tik salės ne davė, bet iszkoliojo delegatus, mokino juos, kad parapijos krigas galys peržiūrėti tik kunigas ir ant galio praszancius parapijos salės parapijonas iszwijo laukan. Mat su parapijonais mūsų praszancius elgiai wisai teip kaip maskolis karas su lietuviais. Ar ilgai mes kėsime tokią despotizmą mūsų kunigo, kuris juk yra tik mūsų pacijų samdinkas, o ne ponas ir waldytojumi, jis yra juk tokiu jasy pacijų samdinku, kaip jis esate fabrikos dirdami samdinkais fabrikante.

— Nesutikimai, užgimę dėl parapijos kasos, mūsų szwento Jurgo parapijoj negal iszkilti, kadangi mūsų praszancius ne tik ne nori prieaszanciu nesutikimų praszalinti, bet, lyg tycia sawo netaktiskumo ir nesupratimu juos kursto ir palaiko. Pereitą nedėlios dieną dalis dienuotų parapijonų tikinciu, kad mūsų praszancius dirba skolas ant bažnyčios, iszkleido net atsisaukima, kaip galima parapija nuo bedievių, taigi nuo netikinciu skolas iszwalyti ir sykį twarką su mūsų parapijos kasa padaryti ir ją paweržti isz neiszkikimų dartinio kasieriaus rankų. Atsisaukima dalinio iszeinantiems isz bažnyčios žmonėms. Papiezstas jame paweikslėlis, ant kurio matome, kaip kunigas Krawczunas, per apsirikimą, turbūt, pametęs maiselį su \$36000 sukoletuotų pinigų, dumia skweras pakėles su parapijos skoloms. Mums rodo, kad jis apie skolas greičiaus gal užmirszi negu apie sukoletuotus pinigus, ypacz, kad paskutinių daugias. Ar czia nebus klaida?

— Dienoje Sz. Baltramiejaus, mūsų kn. Krawczunas nuwaziwio į Waukegan, Ill. ir tenai laikė diemaldystą ir pasakė pamokslą, nes Waukegane lietuviai turi sawo draugystę po wardu Sz. Baltramiejaus, taigi ir jo szwento apwaiszkioja. Kun. Krawczunas sawo pamokslė iszkėikė laikraszių "Lietuvą" sakydams: "kas tų laikraszių skaitys, smertelnai grieszys ir prie spawindės nės negaus iszriszimo". Po tokiame iszkeikimui pribuvo isz Waukegano net 13 naujų skaitytojų. Žmonės teip sako: "jeigu kunigas laikraszių keikia, tai jame kas nors akwo randasi paraszty ir dėlto pasukwatyja prie skaitymo. Už tai kun. Krawczunui mes iszstariame acziui, ir praszame jo, kad ir wisur mūsų laikraszių teip apgarsinti kaip Waukegane, o skaitytojai "Lietuvos" žymiai pawadaugins. Tikime, kad kun. Krawczunas nepatinkės daryti mums tokią jau reklamą ir per sawo naują laikraszių, kurį ketina Chicagoj uždėti? Juk mūsų praszancius gėra turi iszkirti prisilaiko krik-zezionisko mokslai!

— Musų parapijos salėj prasi-dėjo jau fairas. Kaip kitais metais, teip ir szimet daugiasia pirkeji turi geltonas paraminantis žmonij protą skystynas. Ir tame wienok mūsų garbus praszancius žengia pryszakin, o jam kokai bedievis užmetė, kad jis nekenczia progresą ir swietiszko mokslą: mūsų kunigėlis metų troksztantiems ita se kampa, pernai alų reikėjo sergėti sa kausais. Todėl ant fairu jau szimet ir pasigerti daug paraminkaus negu pernai; isz to parankumo daugiasia ir per daug pasinaudojo, du katalikai, airiszius ir lietuwius iszbandė net kietumą sawo kumszečių. "Rytas" sawo laikė kwietė lietuwiskos laikraszių pradėti naikinti girtuoklystę, mes buwome ant "Ryto" užmanymo sutikę, bet dabar, pamatę parengtus pagerinimus girtuokliams ant mūsų parapijos fairu, turime suszukti: oleum et laborem perdidi! Kaip gi mes galime atsiszadėti nuo girtuoklystės, kudangi priwersti esame gerti prie kiek-wienos pragos: geriamo isz nu-ludimo ir isz džiaugsmo, geriamo ant Diewo garbės ir ant padidinti kunigo iszuszintos parapijos kasos, geriamo ant "pažitko dwasizsko" ir ant lenkų naudos. Kaip gi czia ne gersi, jeigu gėrymas kunigo su tokiais pagerinimais parengtas ir dargi ant Diewo garbės. Czia tik bedievis gali negerti!

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje K. Szemczajos, 636 S. Canal st. Liet. Republ. Klubas 7to wardos laikys sawo mas-mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. L. R. Algirdo Kliubas.

Nedėlio, 25 Rugsėjo, 4 wad. po pietų salėje nr. 4508 S. Paulina st. kėrtė 4508 ul. Lietuwiskos Republ. Klubas Keistucio 2to wardos laikys sawo mitingą, ant kurio wisus lietuwius užpraszo susirinkti. Su guodone. Stan. Marcinowyczis, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez.

Subotj, 24 Rugsėjo, 7 walan. wakare, salėje S. Leliaszius, 650 S. Canal st. Lietuwiskos Demokratiszkas Klubas 7to wardos laikys sawo mitingą reikale ateinančių elekciu. Po mitingų bus piki zabawa, ant kurios greszys gėra muzika, ir susirinkę gėra paszokti ir gražiai pasibowoti. Dėlotgi wisus lietuwius ir lietuwais užkwieciaame atsilankyti. Su guodone. Jos. Orloff, prez